

O‘ZBEKISTONDA OILAVIY BOLALAR UYINING TASHKIL ETILISHI

Ziyodullayeva Gulasal - „University of Management and Future
Technologies’’ universiteti 550-guruh talabasi

ANNOTATSIYA *Ushbu maqolada O‘zbekistonda oilaviy bolalar uyining tashkil etilishi, uning ahamiyati, tarbiyaviy jihatlari va bolalarga ko‘rsatilayotgan ijtimoiy yordam haqida batafsil ma’lumot beriladi. Shuningdek, oilaviy bolalar uylarining rivojlanish tarixi, huquqiy asoslari va jamiyatga ta’siri ham yoritiladi.*

Oilaviy bolalar uylari yetim yoki ota-onasining qaramog‘isiz qolgan bolalarni oila muhitida tarbiyalashni maqsad qilgan ijtimoiy muassasalardir. Ular an’anaviy bolalar uylariga nisbatan insonparvarlik tamoyillariga oilalarda tarbiyalanadi. Ushbu tizim bolalarning jamiyatga moslashuvini yengillashtirib, ularga ijtimoiy ko‘nikmalarni shakllantirish imkonini yaratadi.

Bundan tashqari, oilaviy bolalar uylarini tashkil etish jarayoni davlat tomonidan moliyaviy qo‘llab-quvvatlanadi. Xususan, tarbiyachi-ota-onalarga maxsus moddiy yordam, bolalar uchun ta’lim va tibbiy xizmatlar taqdim etiladi. Ushbu maqolada oilaviy bolalar uylarining turlari, ularga qo‘yilgan talablar, bolalarni qabul qilish tartibi va boshqa muhim jihatlar ham batafsil bayon etiladi.

KALIT SO‘ZLAR *Oilaviy bolalar uyi, ijtimoiy himoya, tarbiya, huquqiy asoslar, yetim bolalar, davlat qo‘llab-quvvatlashi, tarbiyachi-ota-ona, bolalarning moslashuvi.*

KIRISH Bolalar - jamiyat kelajagi. Har bir bola mehrga, e’tiborga va tarbiyaga muhtoj. O‘zbekistonda yetim va ota-ona qaramog‘idan mahrum bo‘lgan bolalarga g‘amxo‘rlik ko‘rsatish davlat siyosatining ustuvor yo‘nalishlaridan biri hisoblanadi. Oilaviy bolalar uylari an’anaviy bolalar uylariga nisbatan farqli tarzda tashkil etilib, bolalarga oilaviy muhit yaratish, ularni jamiyatga moslashtirish va barkamol shaxs sifatida tarbiyalashga xizmat qiladi.

OILAVIY BOLALAR UYINING TASHKIL ETILISH TARIXI VA

AHAMIIYATI O'zbekistonda oilaviy bolalar uylari mustaqillik yillaridan boshlab rivojlanib kelmoqda. Ushbu tizim yetim va ota-onasiz qolgan bolalarni davlat va jamiyat tomonidan qo'llab-quvvatlashning muhim shakllaridan biridir. An'anaviy bolalar uylaridan farqli o'laroq, oilaviy bolalar uylari bolalarga tabiiy oilaviy muhitni yaratish orqali ularning ijtimoiy moslashuviga katta yordam beradi.

HUQUQIY ASOSLAR VA DAVLAT QO'LLAB-QUVVATLASHI

Oilaviy bolalar uylari O'zbekiston Respublikasining "Vasiylik va homiylik to'g'risida"gi qonuni va boshqa me'yoriy hujjatlar asosida tashkil etiladi. Hukumat tomonidan ushbu uylarni moliyaviy qo'llab-quvvatlash, bolalar uchun sifatli ta'lim va tibbiy xizmat ko'rsatish bo'yicha maxsus dasturlar ishlab chiqilgan.

Oilaviy bolalar uylari davlat nazoratida bo'lib, ularning faoliyati muntazam ravishda tekshirib boriladi. Tarbiyachi-ota-onalar maxsus tayyorgarlikdan o'tadi va bolalarni tarbiyalash bo'yicha ilmiy asoslangan metodlarga amal qilishlari lozim. Bunda asosiy maqsad - bolalarga ruhiy va jismoniy jihatdan sog'lom muhit yaratish, ularga to'laqonli hayot kechirish imkoniyatini taqdim etishdir.

XULOSA O'zbekistonda oilaviy bolalar uylarini rivojlantirish davlat va jamiyatning muhim vazifalaridan biridir. Yetim va ota-onasiz qolgan bolalarga oilaviy muhit yaratish, ularning tarbiyasi va ta'limini qo'llab-quvvatlash orqali barkamol avlodni shakllantirishga katta hissa qo'shiladi. Bu boradagi islohotlar kelgusida ham davom ettirilishi va yanada takomillashtirilishi zarur.

FOYDALANGAN ADABIYOTLAR

1. Sulaymon Amirqulovich Xaydarov. (2024). O'quvchilarni tarbiyashda ijtimoiy fanlarni o'qitishni didaktik imkoniyatlari. SCIENCE AND EDUCATION SCIENTIFIC JOURNAL. 5.1.B.271-275.
2. Хайдаров, С. (2023). Педагогик faoliyatda o'qituvchi o'zida kompetentlik sifatlarini shakllantirishi. Цифровизация современного образования: проблема и решение, 1(1), 64–67.

3. Хайдаров, С. А. (2023). ТАРИХ ДАРСЛАРИДА САНЪАТ АСАРЛАРИДАН ФОЙДАЛАНИШНИНГ УСУЛЛАРИ. Oriental renaissance: Innovative, educational, natural and social sciences, 3(1/2), 92-96.
4. Хайдаров С. (2024). Spiritual influence on child education in families. Web of Teachers: Inderscience Research. 2 (11). 203-205.
5. Хайдаров С. (2025). Oilalarda farzand tarbiyasiga ruhiy ta'sir etkazish. Modern Education and Development. 3 (17). 23-27.
6. Khaydarov S.A. (2025). The role of the use of fine arts in teaching the history of the country. Modern Education and Development. 3 (17). 28-33.
7. Xaydarov S.A. (2025). Ijtimoiy-gumanitar fanlarda raqamli metodlardan foydalanish yo'llari. NEW RENAISSANCE international scientific journal. 2(1). 91-94.
8. Xaydarov S.A. (2025). Yoshlarda vatanparvarlik hissini tarbiyalashda Boburnoma asariga ishlangan miniatyuralarning ahamiyati. Til va adabiyot.uz. 2.11-12.